

GARSAS

Second-Class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Published by Lithuanian Catholic Alliance

Nr. 6

BIRŽELIS — JUNE, 1984

Vol. 67

SVEIKINAME LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMO 69-ĄJĮ SEIMĄ!

PASIDAIRIUS PAS SAVE IR APLINKUI

KAZIMIERINIAI LAIMĖJIMAI

Šv. Kazimiero prisiminimas Romoje, pažymint 500 metų nuo jo mirimo, praėjo su didžiausiu pasisekimu. Kovo 4 dieną, taigi šv. Kazimiero šventėje, Šv. Petro bazilikoje iškilmingas mišias aukojo pats Šventasis Tėvas, popiežius Jonas Paulius II, koncelebruodamas kartu su keliolikos Europos kraštų vyskupų konferencijų atstovais — vyskupais. Tarp jų buvo ir prancūzas kardinolas Marty. Lietuvos tikintiesiems atstovavo vysk. Vincencas Brizgys.

Nei vienam Lietuvoje esančiam vyskupui sovietinė valdžia neleido atvykti į kazimierines iškilmes Romoje. Visus juos popiežius buvo kvietęs, bet jie buvo sukliudyti.

Kaip jau skaitėte ir girdejo te, popiežius ne tik Mišias Lietuvos intencija aukojo, bet ir pamokslą pasakė, prabildamas ir lietuviškai.

Reikšminga, kad į Mišias atsilankė visas diplomatinis korpusas, t.y. visų su Vatikanu diplomatinius santykius palaikančių valstybių ambasadoriai. Diplomatai į pamaldas Šv. Petro bazilikoje organizuotai atvyksta tik nepaprastai svarbios reikšmės įvykio atveju. Suprantama, kad tai padaryta popiežiaus pageidavimu.

Mišios buvo transliuojamos per Vatikano radiją ir per Italijos televiziją, kurios patarnavimu pasinaudojo ir keli kiti Europos kraštai. Lietuvos vardas ir jos tikinčiųjų dalis tikrai niekada anksčiau Europoje ne-

turėjo tokio plataus masto dėmesio.

Visi grįžusieji iš šių iškilnių su didžiausiu susijaudinimu kalba apie nuostabų šv. Kazimiero sukakties minėjimą Romoje. Iš Amerikos buvo nuvykę apie 600 lietuvių, kurie drauge su kitų kraštų lietuviais sudarė tūkstantinę minią. Šv. Petro bazilikoje tvirtai skambėjo lietuviškas žodis iš popiežiaus lūpų, o iš tūkstantinės lietuvių minios sklido jautri lietuviška giesmė, vadovaujant Clevelando lietuvių jaunimo Grandinėlės ansamblui.

Kazimierinėse iškilmėse Ro-

moje dalyvavo ir prelatas Jonas Balkūnas, P.A., Lietuvių Katalikų Susivienijimo Dvasios vadas. Susitikęs su Šventuoju Tėvu, prel. Balkūnas pasveikino jį Lietuvių Katalikų Susivienijimo vardu ir paprašė visiems jo nariams specialaus palaiminimo. Visi turime būti dėkingi prelatui Balkūnui, kad jis popiežiui priminė mūsų organizaciją ir pareiškė jos dėkingumą už popiežiaus palankumą lietuvių tautai.

Kazimierinės sukakties minėjimas šiame žemyne baigsis Toronte, Kanadoje, lietuvių religiniu kongresu, kurio meninės programos svarbiausia viršūne bus Bradūno ir Lapinsko operos "Dux Magnus" pastatymas. Visa tai įvyks rugsėjo 1-2 dienomis.

KUNIGŲ VIENYBĖ SUKAKTUVININKĖ

Gegužės 5 dieną suėjo 75 metai, kai veikia Kunigų Vienybė, viena svarbiųjų Amerikos lietuvių organizacijų. Narių skaičiumi ji niekada nebuvo gausi, bet jos veikla bei įtaka Amerikos lietuvių visuomenėje buvo ir tebėra didžiulės. Ji "gimė" 1909 metų gegužės 5 dieną, Amerikos lietuvių katalikų kunigų suvažiavimui New Yorke nutarus sukurti organizuotą lietuvių kunigų vienetą. Iš pradžių pasirinktas Lietuvių Kunigų Sąjungos vardas, bet 1920 metais organizacija apsisprendė pasivadinti Kunigų Vienybės vardu. Matyti, buvo svarbu pa-

(nukelta į 2 psl.)

Tautos Fondo desimtojo suvažiavimo dalyviai Kultūros Židiny. I-moje eilėje iš k. sėdi: A. Firavičius, K. Jankūnas, L. Grinius, J. Simutienė, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, A. Vakselis, prel. J. Balkūnas, dr. P. Vileišis, I. Banaitienė, dr. A. Janačienė, Nuotr. L. Tamoliūčio

GARSAS

Publication No. (USPS 214-320)
Published Monthly except July and August
LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207 Tel. 827-1351

Second Class Postage Paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

POSTMASTER: Send Change of Address Notice to:

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

Subscription \$5.00 per year

Advertising Rates on Application

Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija taisy savo nuožūrą. Nespausdintus raštus grąžina tik patlems autoriams prašant.

\$5.00 of Insurance premium per year is applied to subscription of Garsas

PASIDAIRIUS PAS SAVE IR APLINKUI...

(atkelta iš 1 psl.)

brėžti lietuvių kunigų vienybės reikalingumą. Keletą metų prieš tai Kunigų Sąjungos veikla buvo gerokai priblėsusi. Ją atgaivinus, paryškintas pagrindinis organizacijos tikslas — vieningai tarnauti savo Bažnyčiai ir savo tautai.

Kunigų Vienybės pagrindinis pradininkas buvo kun. Antanas Staniukynas (1865 - 1918), Šv. Kazimiero seserų vienuolijos įsteigėjas. Jam labai rūpėjo visų lietuvių kunigų vieninga talka ir parama visos išeivijos tikinčiųjų reikalams. Kunigų Vienybės įtaka tuojau pasireiškė organizuojant vienuolijas, steigiant katalikų laikraščius, kuriant organizacijas su jų padaliniais atskirose parapijose. Pirmojo pasaulinio karo metais Kunigų Vienybės nariai ypač reišėsi tautinėje veikloje, atstovaudami daugeliui katalikų organizacijų. Tais laikais pasauliečių inteligentų, norinčių pasinerti katalikų visuomenėje veikloje buvo labai mažai. Todėl didžiulė organizacinio darbo iniciatyva ir vykdymas atiteko kunigams.

Kunigų Vienybė ne tik derino

katalikų organizacijų veiklą, bet dažnai jos energingesnieji nariai ir vadovavo.

L. K. Susivienijimas, A.L.K. Federacija, Lietuvos vyčiai, L.K. Moterų sąjunga, L.K. Darbininkų sąjunga, Tautos Fondas ir kitos organizacijos per daugel metų turėjo jei ne visų Kunigų Vienybės narių, tai bent jos vadovybės reikšmingą talką. Kunigų Vienybės tiesioginiu rūpesčiu atsirado laikraštis Draugas, iš pradžių ėjęs savaitraščiu (nuo 1909 metų), o nuo 1916 metų tapęs ir išlikęs dienraščiu. Visų minėtų organizacijų veikla, daugiausia Kunigų Vienybės paramos dėka, stipriai reišėsi pirmojo pasaulinio karo metais Lietuvos atgautos nepriklausomybės laikotarpyje, antrojo pasaulinio karo metais ir jam pasibaigus — iki pat šių dienų.

Pastaraisiais metais Kunigų Vienybės veikla gal mažiausiai viešai žinoma, tačiau ji labai apčiuopiama ypač Lietuvai teikiamos pagalbos srityje. Kunigų Vienybės globoje sukurta Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa su vyskupu Vincentu Brizgiu priešakyje labai tydomis, bet veiksmingai telkia ir vykdo paramą Katalikų Bažnyčiai Lietuvoje.

Kunigų Vienybė leidžia Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką

anglų kalba, skleisdama kiek galima plačiau Amerikos visuomenėje šią istorinę dokumentinę medžiagą apie Lietuvos tikinčiųjų persekiojimą. Kunigų Vienybės paramos tenka ir A.L. Katalikų tarnybai, vadovaujamai kun. Kazimiero Pugevičiaus. Galime su pasitenkinimu pažymėti, kad mūsų Susivienijimas jau kelis kartus yra prisidėjęs su savo tūkstantinėmis L. K. Bažnyčios Kronikos laidoms išleisti anglų kalba.

Mūsų Susivienijimo santykiai su Kunigų Vienybe visada buvo glaudūs. Dauguma buvusių Susivienijimo Dvasios vadų yra vadovavę Kunigų Vienybei. Iš jų lengvai prisimenami kun. J. Kasaitis, prel. J. Karalius, prel. P. Juras, prel. J. Boll-Baltusevičius. Dabartinis mūsų Susivienijimo dvasios vadas prel. J. Balkūnas, P.A., keliais atvejais buvo Kunigų Vienybės priešakyje. Teko jam būti ir sekretorium, ir pirmininku, ir jos leidinių redaktorium.

ŽODŽIAI IR VEIKSMAI...

Artėjant prezidentiniams rinkimams, laipsniškai didėja priešrinkiminis įkarštis. Res-

publikonų gretose palyginti ramu, nes ten prezidento Ronaldo Reagano kandidatavimui antram ketverių metų laikotarpiui neatsirado varžovo. Visai kitokia padėtis pas demokratus.

Iš pradžių demokratų kandidatų buvo net aštuoni. Pirminiai balsavimai tą gausą smarkiai išsijojo. Liko trys. Atrodo, iki demokratų keturmetinio suvažiavimo liepos mėnesį San Francisco mieste ta trijulė išsilaikys, jei kiekvienas jų laikysis savo teigimo, kad prezidentinės nominacijos jie sieks iki pat suvažiavimo.

Visi trys nepašykšti įvairiausių priekaištų vienas kitam ir kaltinimų prezidentui Reaganui. Visa tai normalu demokratinėje santvarkoje. Kandidatai pasiūlo savo programas, o balsuotojai pasirenka tą kandidatą, kurs jiems atrodo tinkamiausias siekiamai vietai.

Visi trys demokratų kandidatai beveik kiekvienoje savo kalboje kaltina prezidentą Reaganą nesitūpinant neturtingaisiais ir pirmenybę teikiant turtingiesiems, kurie per pastaruosius trejus metus susilaukė įvairiau-

(nukelta į 3 psl.)

Mielas Tautieti, drauskis LK Susivienijime

LKS yra tvirta, saugi lietuvių fraternalinės apdraudos organizacija. Turtas siekia 3 milijonus dolerių.

Turi moderniškus apdraudos planus pilnamečiams ir jaunamečiams:

- 20 metų mokėjimo — 20 Year Payment Life
- 20 metų taupymo — 20 Year Endowment
- Taupymo iki 65 metų — Endowment at Age 65
- Mokėjimo iki 85 metų — Life Paid up at 85 (tik pilnamečiams).

Susivienijimas turi ir priedinius draudimus už mažus mokescius. Aplikantai nuo 16 iki 40 metų, nuo \$500.00 iki \$2000.00 apdraudai priimami be medikalinės egzaminacijos — sveikatos patikrinimo.

Susidomėję apsidraudimu Lietuvių K. Susivienijime, kreipkitės į jūsų kolonijoje gyvuojančios kuopos sekretorių, arba į Susivienijimo centrą išpildant žemiau paduotą kuponą.

LITHUANIAN C. ALLIANCE

P. O. Box 32 (71-73 So. Washington St.)
Wilkes-Barre, Pa. 18703

Esu susidomėjęs apsidraudimu Liet. Kat. Susivienijime

Vardas, pavardė .....

Adresas .....

(Zip Code) .....

Jeigu norėtum priklausyti jūsų kolonijoje gyvuojančiai Susivienijimo kuopon, centras pasiųs šį kuponą kuopos sekretoriui, kurs atnešiat atlaikęs suteiks patikslintų, patarimų ir atliks reikalingus formalumus. Malonėkite atsakyti: ..... (taip ar ne).
Jeigu norėsite įstąyti centrinėn kuopon, tada ir narystės mokescius siųskite tiesiog į centrą. Malonėkite atsakyti: ..... (taip ar ne).

Nauja lietuviškų valgių receptų knyga

LITHUANIAN COOKERY

Anglų kalba paruošė agronomė Izabelė Sinkevičienė

Su plastikiniu aplanku; 316 puslapių. Puiki knyga lietuviškų valgių mėgėjoms ir šauni dovana draugams, amerikietėms.
Kaina 8 doleriai

Užsakymus siųsti: "Garsas", P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

PASIDAIRIUS PAS SAVE IR APLINKUI...

(atkelta iš 2 psl.)

sių palengvinimų, ypač pajamų mokesčių srityje.

Apie žmogaus rūpinimąsi pagelbėti neturtingesniems ir iš viso labdaros reikalui labai dažnai, o gal ir visuomet, galima spręsti pagal tai, kiek jis iš savo pajamų duoda labdarai. Štai duomenys iš trijų kandidatų oficialių pranešimų Vidaus pajamų tarnybai (IRS):

Buvęs viceprezidentas Walter Mondale pernai pajamų turėjo 295,590 dolerių. Labdarai jis paaukojo 11,328 dol., kurių ketvirtadalis duotas jo presbiterionų parapijai, o likusi dalis atiteko septynioms švietimo, labdaros ir religinėms grupėms.

Senatorius Gary Hart pajamų turėjo 119,497 dol. Labdaros reikalams 1983 metais jis davė 320 dolerių, kurių 45 dol. buvo pinigais, o 275 dol. daiktais (drabužiai ir baldai).

Pastorius Jesse Jackson pranešė turėjęs pernai pajamų 108,110 dol., o labdarai davęs 500 dol.

I.R.S. duomenimis, mokesčių mokėtojai, gauna metinių pajamų nuo 100,000 iki 200,000 dolerių, labdarai vidutiniškai skiria truputį daugiau kaip tris nuošimčius savo pajamų. Pagal šį mastą, visi trys kandidatai toli atsilikę nuo vidutiniško labdaringumo.

MŪSŲ SEIMUI SUSIRENKANT

Daugelis nė nepajutom, kad mūsų trimetinis seimas jau čia pat. Birželio 24 - 26 dienomis L. K. Susivienijimo 1984 metų seimo atstovai ir svečiai, nepamirštant atstovų ir viešnių, bus susirinkę Wilkes-Barre, Pittstono ir Scrantono apylinkių sankryžoje pamaldoms, posėdžiams ir draugiškiems pobūviams. Labai tinka, kad šiais šv. Kazimiero sukaktuviniais metais seimas pradėdamas pamaldomis šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje, Pittstone.

Sunku suvokti, su koku susidomėjimu mūsų Susivienijimo kuopos laukė šio seimo. Be abejonės, dėmesys jam žymiai mažesnis nei prieš daugel metų, kai į seimus atvykdavo didesnis atstovų skaičius. Kartais susidomėjimas priklausydavo ir nuo to, koks veikėjų skaičius norėdavo paremti jiems patinkamus kandidatus į Direktorių tarybą.

Pasaulio lietuvių katalikų religinio kongreso komitetas, kuriam pavesta surengti kazimierinių metų užbaigimo iškilmes Toronte rugsėjo 1 ir 2 dienomis. I-oje eilėje iš k. V. Dalindienė, V. Bireta, kun. Aug. Simanavičius, OFM, pirm. dr. J. Sungaila, kun. Pr. Gaida, dr. O. Gustainienė; II-oje eilėje: A. Ulba, L. Murauskienė, kun. J. Staškus, A. Sungailienė, G. Trinkienė, J. Andriulis, E. Gudinskienė, L. Underienė, V. Taseckas. Nuotr. S. Dabkaus

DIDELIAM UŽMOJUI REIKIA PARAMOS

Lietuvos globėjo šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties metai buvo pradėti Romoj 1984 kovo 4 šv. Petro bazilikoje įspūdingomis iškilėmis, kurių lietuvių tauta nepamirš.

Šv. Kazimiero metų užbaigos iškilmes rengiamos Kanadoje, Toronte, 1984 rugsėjo 1 ir 2. Čia įvyks visos lietuvių išeivijos mastu rengiamas religinis kongresas, apimantis akademinę, liturginę ir kultūrinę-meninę dalį. Pakviesti žymiausi paskaitininkai, suplanuotos jaunimo svarstybos-simpoziumas, jaunimo vakaronė, organizuojamos plataus masto pamaldos, rengiama specialiai kongresui sukurta opera "Dux Magnus" (Didysis vadas), ruošiamas pokylis (banketas).

Visa tai rengia centrinio šv. Kazimiero sukakties komiteto

Atrodo, toks "interesas" pastaraisiais laikais išgaravo. Dėl to liūsti netenka. Tačiau liūdna, kad seimu vis mažiau domisi tos kuopos, kurioms seimų vietovės atrodo lyg ir per toli esančios. Vis dėlto neužmirština, kad seimas yra vyriausias Susivienijimo reikalų sprendėjas. Vertas jis žymiai didesnio dėmesio.

Iki pasimatymo šiemetiniame seime! Tegu jis būtų darbingas ir kūrybingas. Tegu jis bent kiek pasvarsto, kaip geriausiai paminėti Lietuvių Katalikų Susivienijimo šimto metų sukaktį 1986 metais.

Juozas B. Laučka

pavedimu Toronte sudarytas kongreso komitetas.

Tokio masto renginys neįmanomas be finansinės plačiosios lietuvių visuomenės paramos. Rengėjai jos tikisi iš JAV ir Kanados lietuvių. Dėl to š.m. gegužės ir birželio mėnesiai skelbtami kongreso lėšų telkimo mėnesiai. Bus renkamos aukos iš pavienių asmenų ir organizacijų. Asmenys, paaukoję 150 dol. (CDN) arba 135 (USA), tampa kongreso rėmėjais ir gauna specialų bilietą į operą ir užbaigos pokylį. Paaukoję 500 dol. (CDN) arba 450 dol. (USA) tampa kongreso mecenatais ir gauna du specialius bilietus į operą ir pokylį. Rėmėjų ir mecenatų pavardės bus skelbiamos kongreso leidiniuose. Jų sąrašai turi būti gauti prieš minėtų leidinių spausdinimą, t.y. iki š.m. rugpjūčio 15.

Visas aukas prašom siųsti kongreso lėšom telkti komisijos izdininko adresu: A. Ulba, 11 Waddington Cres., Willowdale, Ont. M2J 2Z9, Canada. Ant čekių rašyti: St. Casimir's Congress.

Šis išeivijos mastu rengiamas kazimierinis kongresas bus didžios reikšmės renginys tiek išeivijai, tiek pavergtai Lietuvai. Romos iškilmių dėka Lietuvos vardas bei jos laisvės byla turėtų iškilti išeivijos pastangomis plačiame pasaulyje, ypač Š. Amerikoje. Todėl kviečiam visus išeivijos lietuvius dosnia auka prisidėti prie šio kongreso. Jūsų

parama drąsins kongreso rengėjus, stiprins kazimierinę tautos dvasią.

Lėšų telkimo komisija:

J. Andriulis, Vyt. Bireta, E. Čuplinskas, J. Pleinys ir A. Ulba

— Kanados Lietuvių Katalikų Centro posėdy pasiskirstyta pareigomis: pirm. V. Bireta, vicepirm. J. Andriulis ir kun. J. Staškus, protokolų sekr. L. Murauskienė, susirašinėjimų sekr. K. Manglicas, izd. V. Dalindienė, nariai kun. dr. P. Gaida, dr. O. Gustainienė, dr. J. Sungaila, kun. A. Simanavičius, OFM, kun. J. Liauba, OFM, E. Gudinskienė, J. Pleinys, M. Povilaitienė, dr. Br. Povilaitis.

— Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrai prieš 50 metų rugsėjo 12 Tautų Sąjungos būstinėj Ženevoje pasirašė Baltijos santarvės sutartį.

— XXXI-oji lietuviškų studijų savaitė vyks liepos 29 - rugpjūčio 5 Vak. Vokietijoje, Augsburgėje, St. Ulrich akademijos namuose. Savaitės prelegentais kviečiami: kun. prof. P. Rabiškauskas, SJ, dr. K. J. Čeginskas, prof. V. Bieliauskas; dr. K. Girmius, dr. P. Reklaitis, dr. A. Gerutis, kun. A. Rubikas, V. Natkevičius, dr. J. Norkaitis, kun. Br. Liubinas, V. Bartusevičius, A. Liulevičienė, L. Kojelis. Meninei programai kviečiami: dainininkė L. Stepaitienė, smuikininkė H. Mozuraitytė, prof. dr. V. M. Vasyliūnas.

PRIEŠ 45 METUS HITLERIS ATPLĖSĖ KLAIPĖDĄ

Klaipėdos kraštas, 1923 sausio 15 prisijungęs prie Lietuvos, gražiai tvarkėsi. Ypač išaugo Klaipėdos uostas. Buvo pastatyta daug naujų pastatų, sandėlių, kranų, pagilintas, pagerintas uostas. Taip uoste buvo labai gyvas judėjimas.

Klaipėdos mieste Lietuva įkūrė kelias aukštąsias mokyklas — Prekybos Institutą, Pedagoginį Institutą, Konservatoriją, didelę lietuvišką gimnaziją ir ją pavadino Vytauto Didžiojo vardu.

Kai Vokietijoje įsigalėjo Hitleris, jis ėmė drebinti visą Europą, didino ir plėtė savo Reichą. Hitleris žygiavo be pasipriešinimo, nes dar niekas nebuvo pasirengęs karui. Hitleris užėmė Austriją, o 1939 metų kovo mėnesio pirmoje pusėje užėmė Čekoslovakiją. Įvykis buvo didelis ir jaudinantis. Čekoslovakija buvo geriausiai ginkluota Europos valstybė, turėjo moderniausius ginklus, bet pasipriešinti neišdrįso.

Tuo pačiu metu, kai visų akys buvo nukreiptos į Čekoslo-

vakiją, 1939 metų kovo 20 į Berlyną iškviėtė Lietuvos užsienio reikalų ministrą Juozą Urbšį ir jam įteikė ultimatumą — perleisti Vokietijai Klaipėdos kraštą. Jei Lietuva nesutiktų, pagrasinta Klaipėdą užimti jėga. Duota suprasti, kad Vokietija gali okupuoti visą Lietuvą.

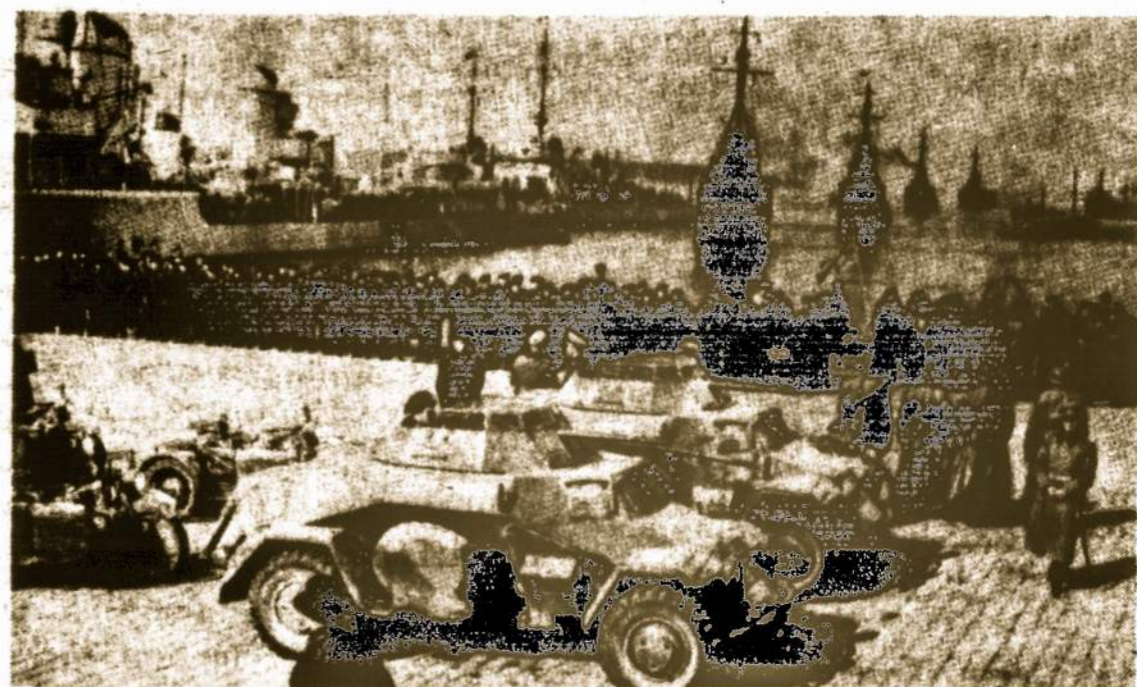
Nebuvo jokių vilčių susilaukti bet kokios pagalbos iš kitų valstybių. Ką tik buvo užgrobtą Čekoslovakiją, ir niekas nesugebėjo reaguoti, pasipriešinti. Lietuvos vyriausybė Vokietijos reikalavimą priėmė ir naktį iš kovo 22 į 23 Vokietijos Užsienio reikalų ministerijoje Lietuvos Užsienio reikalų ministras J. Urbšys ir Lietuvos pasiuntinys Vokietijoje K. Škirpa pasirašė Hitlerio padiktuotą Klaipėdos perdavimo sutartį. Už Vokietiją pasirašė J. von Ribbentrop.

Klaipėdoje 1939 kovo 22 rytą per radiją buvo paskelbta, kad Klaipėda vėl "laisva". Tai buvo garsus "Anschluss'o" — prijungimo rytas. Vokiečių buvo suorganizuota, kad kaukė visų fabriku sirenos, skambino visi varpai.

Vokiečių karinės jėgos į Klaipėdą išsikėlė kovo 23. Tą dieną mieste pasirodė ir Adolfas Hitleris. Viskas buvo iš anksto suplanuota, pasirengta. Hitleris savo staigiu pasirodymu norėjo sukelti masėse pasitikėjimą, kad

jis garsus vadas, kad niekas negali jo sustabdyti.

Hitleris vis labiau pūtėsi, apsvaigęs didybe, vis daugiau reikalavo ir 1939 rugsėjo 1 užpuolė Lenkiją. Taip prasidėjo II-rasis pasaulinis karas.

SUNKU ĮTEIKTI PETICIJAS

Paryžiuje rusų kalba leidžiamas laikraštis "Ruskaja Mysl" paskelbė ilgą pranešimą apie Lietuvos tikinčiųjų pastangas apginti du praėjusiais metais suimtus lietuvius kunigus — Alfonsą Svarinską ir Sigitą Tamkevičių. Laikraštis ypatingu būdu atkreipia dėmesį, kad sovietinei valdžiai skirtas peticijas, prašant išlaisvinti suimtuosius kunigus, pasirašė per šimtą tūkstančių Lietuvos tikinčiųjų, kurių tarpe 22 asmenys pasirašė savo krauju.

Rusų laikraštis taip pat informuoja apie Lietuvos tikinčiųjų nepasisekusias pastangas masiškai pasirašyti peticijas Maskvoje įteikti valdžios atstovam. Apie tai Vakaruose iki šiol nieko nebuvo žinoma.

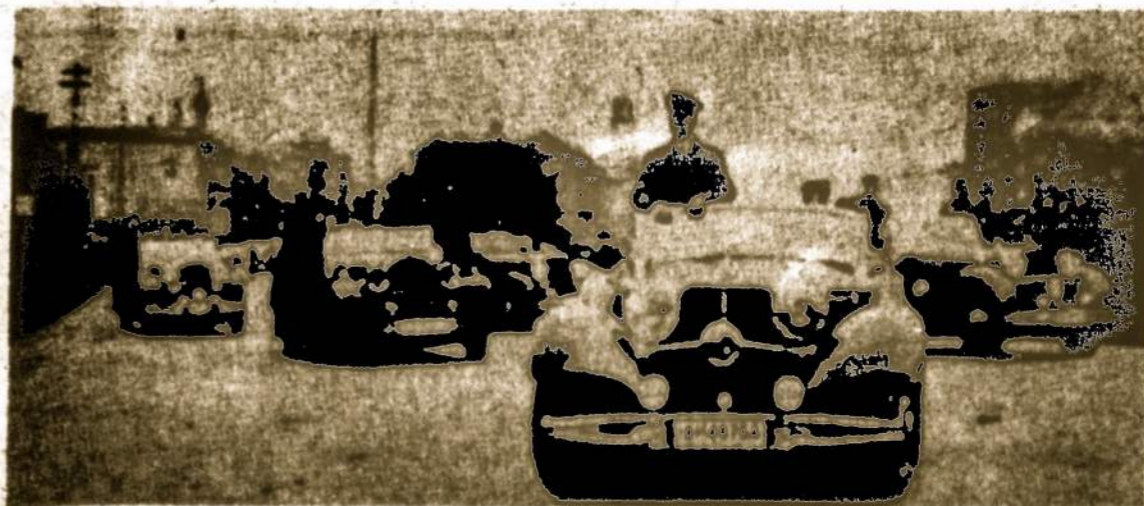
Rusų laikraščio turimomis žiniomis, lietuvių tikinčiųjų delegacija net tris kartus buvo nuvykusi į Maskvą peticijų įteikimo reikalui.

Pirmą kartą delegacijai Maskvoje buvo įsakyta sugrįžti į Lietuvą ir kunigų išlaisvinimo klausimu kreiptis į vietos prokuro-

rą. Delegacija pas prokurorą tačiau nieko nelaimėjo.

Delegacijai nuvykus antrą kartą į Maskvą, jos nariai geležinkelio stotyje buvo suimti ir nuvežti į milicijos būstinę. Čia iš delegacijos buvo atimtas jos atvežtas prašymas ir delegacijos nariam buvo pagrasinta sumušimu ir kalėjimu, jei jie dar bandys kunigų išlaisvinimo klausimu kreiptis į valdžią.

Trečią kartą sugrįžusi į Maskvą, delegacija įteikė prokurorui skundą. Šis tada grubiai pareiškęs, kad suimtieji kunigai ir visi tikintieji yra sovietinės valdžios priešai. Grįžę į Lietuvą, tikinčiųjų atstovai surašė laišką dienraščiui Pravda Maskvoje, atkreipdami dėmesį į grubų valdžios elgesį su delegacijos nariais. Pravda betgi laiško neatspausdino. Paryžiuje leidžiamas rusų laikraštis pažymi, kad Lietuvos tikinčiųjų akcija už suimtus kunigus yra juo labiau verta išskirtinio dėmesio, žinant, kad ji buvo vykdoma nepaisant valdžios grasinimų peticijas pasirašiusiuosius bausti kalėjimu.

Prieš 45 metus, 1939 kovo 21, hitlerinė Vokietija atplėšė Klaipėdos kraštą iš Lietuvos. 1. Lietuvos užsienio reikalų ministras J. Urbšys (k.) ir hitlerinės Vokietijos užsienio reikalų ministras J. von Ribbentrop pasirašo Vokietijos primestą "sutartį". 2. Vokiečių karinės jėgos išsikelia Klaipėdos uoste. 3. Hitleris kalba Klaipėdos gyventojam. 4. Hitleris apžiūri Klaipėdos miestą. (Šie vaizdai paimti iš 1960 metų Margučio kovo mėn. numerio. Margutis juos buvo gavęs iš Br. Kvicklio archyvo.)

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

Sėkmingai ruošiamasi Amerikos lietuvių kongresui

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba balandžio 13 d. savo būstinėje Chicagoje turėjo posėdį, kuriam vadovavo vicep. dr. Vladas Šimaitis. Amerikos lietuvių kongresui ruošti komiteto pirmininkė Daina Danilevičiūtė-Dumbrienė pranešė, kad visi paruošiamieji darbai vyksta sėkmingai. Sudaromos įvairios komisijos atskiriems darbams, kviečiamas kongreso garbės komitetas, kalbėtojai, palaikomas ryšys raštais ir telefonais su asmenimis, vykdančiais paruošiamuosius darbus.

ALTO posėdyje P. Bučas painformavo apie sėkmingą Lietuvos nepriklausomybės minėjimą kongrese, kur dalyvavo jis su M. Pranevičiumi, atstovaudami Amerikos Lietuvių Tarybai. Inž. Gr. Lazauskas pranešė, kad jau gauti jubiliejiniai šv. Kazimiero pašto ženklai, išleisti Vatikane. Painformavo apie akciją ryšium su Specialių investigacijų įstaigos keliamomis bylomis prieš lietuvius. Papasakojo apie gautus raštus ir kvietimus. Lietuvių radijo valandėlėms išsiuntinėta juostelė su įrašyta kun. J. Prunskio kalba apie Spec. investigacijų įstaigos darbo netikslumus.

Politinės komisijos pirm. dr. J. Valaitis supažindino su suplanuotais ALTO pasiūlymais Jungtinio pabaltiečių komiteto Washingtono akcijai: siekti, kad Pabaltijo valstybių klausimas būtų iškeltas Jungt. Tautų Žmogaus teisių komisijoje; kad JAV vyriausybė pasiūlytų Jungt. Tautų dekolonizacijos komitetui kelti Pabaltijo valstybių klausimą; siekti, kad Jungt. Tautų generalinėje sesijoje būtų diskutuojamas Pabaltijo okupacijos klausimas; daryti pastangų, kad JAV delegacijose Jungt. Tautų dekolonizacijos komisijoje, Žmogaus teisių komisijoje būtų skiriami ir asmenys, kilę iš pabaltiečių; siekti, kad Pabaltijo okupacijos klausimas būtų iškeltas NATO užsienio reikalų ministrų konferencijoje; plėsti pabaltiečių akciją tarp vadinamų trečiojo pasaulio tautų.

Dr. L. Kriaučeliūnas pasiūlymą, kad turima gerų kandidatų interno tarnybai Jungt. pabaltiečių komitete. J. Talandis papasakojo apie ALTO namų remontus. Kun. J. Prunskis painformavo apie sėkmingai plečiamus ryšius su amerikiečių ir lietuvių spauda.

Posėdyje be suminėtųjų dalyvavo inž. V. Naudžius, adv. A. Domanskis, J. Pakalka, E. Smilgys, A. Gabalienė, I. Blinstrubienė.

Lietuviams palankus redaktorius

Dabartinis faktinis "Chicago Catholic" vyriausias redaktorius Christopher J. Cuntly rodo daug palankumo lietuviams. Jis atvyko į Amerikos Lietuvių Tarybos būstinę Chicagoje, turėjo ilgesnį pasikalbėjimą su kun. J. Prunskiu užkandžiaujant lietuvių restorane ir pažadėjo lietuvių reikalais dėti straipsnius jo redaguojamame laikrašty. Neseniai tame laikrašty buvo išspausdintas anglų kalba kun. J. Prunskio straipsnis apie padėtį okupuotoj Lietuvoje.

Nauja ukrainiečių redaktorė Vieton išvykusio ankstybesnio redaktoriaus, kun. J. Swyschuk, dabar nauja ukrainiečių laikraščio "The New Star" vyriausia redaktorė yra paskirta I. Goreczynska. Ji mielai deda kiekvieną ALTO informacijos jai nusiųstą straipsnį apie padėtį okupuotoje Lietuvoje.

Specialių investigacijų įstaiga

Jungtinis pabaltiečių komitetas pasiuntė raštą adv. E. Raskauskui, paremdamas jo pastangas išreikalauti, kad remiantis "Freedom of Information" aktu būtų prieinami Specialių investigacijų įstaigos dokumentai ir telegramos.

Nepasitarnauti Maskvos agresijai

Vadinamoji Freedom federacija yra sudariusi Tarptautinės prekybos komisiją, kurios nariu yra Amerikos Lietuvių Tarybos įgaliotinis Washingtono — dr. J. Genys. Ši komisija palaiko ryšius su JAV karinėmis institucijomis, budėdama, kad nebūtų į užsienio agresyviais valstybės, kaip Sovietų Sąjunga, eksportuojami naujausieji, kariniams tikslams galimi panaudoti, išradimai.

Naudoja informacijas iš KGB Specialių investigacijų įstaigos — OSI — direktorius Neal Sher buvo pakviestas kalbėti Žydų bendruomenės centre. Washingtono Jungtinio Pabaltiečių komiteto atstovės A. Bedelis paklaustas apie jo įstaigos

naudojamas informacijas, gaunamas iš sovietinių įstaigų, p. Sher atsakė, kad jis mažai gerbia sovietų teisminius procesus; žino — tos įstaigos nuteisia rusų disidentus, bet vistiek OSI nusistačiusi naudoti iš sovietinių įstaigų gaunamas informacijas ryšium su bylomis prieš imigrantus, kaltinamus dėl karo metu vykdytų nacių nusikaltimų.

Sovietai laužo paštų sutartį "New York Post" paskelbė Th. Loverno straipsnį, kuris iškelia faktus, kaip Maskva laužo tarptautinę paštų sutartį ir skriaudžia žmones. Žinomi atsitikimai, kada siunčiamas į Sovietų Sąjungą registruotas laiškas ir ateina svetima ranka pasirašytas pranešimas, kad laiškas adresato buvo gautas, nors tikrumoje laiškas gavėjo nepasiekė. Buvo atsitikimų, kada atėjo pranešimas, jog laiškas adresatui įteiktas, nors adresatas jau buvo prieš trejus metus miręs. Žinomi atsitikimai, kada paštu siųstas siuntinėlis grįžo atgal siuntėjui ir Maskva pareikalavo dar apie 30 ar daugiau dolerių už siuntinėlio saugojimą, siuntimą atgal.

Primena Lietuvos reikalus Didieji Chicagos dienraščiai "Sun-Times" ir "Tribune" paskutiniu laiku išspausdino keletą kun. J. Prunskio laiškų, primenančių Lietuvos reikalus ir Maskvos priespaudą bei agresivius užmojus.

ANGLŲ LAIKRAŠTIS APIE ĮVYKIUS OK. LIETUVOJE

Plačiai skaitomas Londono laikraštis "The Sunday Times" atspausdino straipsnį apie sugriežtintas sovietinės valdžios priemones prieš katalikų Bažnyčią Lietuvoje ir jos veikliausius narius. Laikraštis pažymi, kad šios kovos prieš Bažnyčią paskutinėmis aukomis yra tapę du uolūs ir visų gerbiama kunigai — kun. Alfonsas Svarinskas ir kun. Sigitas Tamkevičius, kurie abu yra Tikinčiųjų Teisėm Ginti Katalikų Komiteto nariai.

58-nerių metų amžiaus kun. Alfonsas Svarinskas, rašo "The Sunday Times", buvo apkaltintas sovietinės valstybės ir jos socialinės sistemos šmeižimu ir nubaustas sunkia kalėjimo bausme.

Kun. Svarinsko teismo metu, tuo pačiu kaltinimu buvo areštuotas ir kun. Sigitas Tamkevičius, kuris buvo pakviestas kaip

V. Vokietijos transliacijų pabaltiečiams Vakarų Vokietijos laikraštis "Die Welt" skelbia, kad apie 400,000 Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonių klausosi V. Vokietijos rusų kalba siunčiamų radijo transliacijų gyventojams už geležinės uždangos. Laikraštis ragina V. Vokietiją pradėti tokias transliacijas pabaltiečių kalbomis, net ir primindamas Europos parlamento rezoliuciją, kad Lietuva, Latvija, Estija yra neteisėtai smurtu Maskvos okupuotos.

Naujas pabaltiečių tarybos pirmininkas

Pasaulio pabaltiečių tarybos naujuoju pirmininku išrinktas Olgerts Pavlovskis, Pasaulio laisvųjų latvių federacijos pirmininkas.

— Popiežius Jonas Paulius II trumpus velykinius sveikinimus išreiškė 45 kalbomis, tarp kurių ir lietuviškai: Velykų palaimos ir vilties Kristuje!

— X Amerikos Lietuvių Kongresą spalio 27-28 Chicagoje rengia Amerikos Lietuvių Taryba. Bus sukviesti lietuviškų patriotinių organizacijų atstovai. Sausio 6 įvykusiame Amerikos Lietuvių Tarybos posėdyje išrinkta pagrindinė kongreso rengimo komisija: Daina Dumbrienė, inž. Grožvydas Lazauskas ir dr. Vladas Šimaitis.

įudinininkas ir teisėjams drąsiai pareiškė, kad jam sudaro garbę liudyti už teisiąmąjį.

Londono laikraštis rašo, kad dviejų kunigų areštavimas sukėlė didelę Lietuvos tikinčiųjų protestų bangą. Dar prieš įvykstant kun. Svarinsko teismui, per kelias savaites daugiau negu 35 tūkstančiai Lietuvos tikinčiųjų iš 72 parapijų pasirašė peticijas sovietinei valdžiai, reikalaujant, kad kun. Svarinskas būtų išlaisvintas.

Vėliau masinės peticijos buvo pasiūstos ir dėl kun. Tamkevičiaus išlaisvinimo, Lietuvos tikintieji, kurie sudaro daugumą krašto gyventojų, rašo Londono laikraštis, pagrįstai klausia, kodėl yra suareštuojami patys aktyviausi Lietuvos kunigai, tuo būdu grubiai pažeidžiant religinę laisvę, kurią užtikrina krašto Konstitucija?

Lietuvių Katalikų Susivienijimo selmas jau čia pat. Ruoškimės jame dalyvauti. Selmas įvyks 1984 birželio 24-25-26 dienomis Holiday Inn, Pocono Lake Harmony, White Haven, Pa. 18661. Kaip selmo vietą pasiekti, nurodoma smulkiai angliškoj šio numerio daly, septintame puslapy.

STIPRUS RELIGINIS SAJŪDIS SOVIETŲ VALDŽIAI KELIA RŪPESTĮ

Reuterio žinių agentūra paskelbė ilgą pranešimą apie smarkiai sugriežtintas represines priemones prieš tikinčiuosius ir jų religines bendruomenes Sovietų Sąjungoj, Andropovui perėmus valdžią. Kaip šios represinės politikos naujaisią ir akivaizdų pavyzdį, Reuterio agentūra pamini lietuvių kun. Sigito Tamkevičiaus nuteisimą Vilniuj laisvės atėmimu, primindama, kad už panašius primetus kaltinimus gegužės mėnesį Lietuvoj sunkia kalėjimo bausme buvo nuteistas taip pat ir kun. Alfonsas Svarinskas.

Abu nuteistieji lietuviai kunigai buvo prieš penkerius metus Lietuvoj įsisteigusio Tikinčiųjų Teisėm Ginti Katalikų Komiteto nariai. Abiejų lietuvių kunigų įkalinimu, apkaltinuis juos tariama antivalstybine veikla, kaip ir kitomis represinėmis

MIRUSIEJI LIET. KAT. SUSIVIENIJIMO NARIAI

Emilija Kripas — 101 arba 222 kuopa — 3548 S. Emerald Ave., Chicago, Ill. Mirė 1984 balandžio 3. Palaidota 1984 balandžio 7 St. Casimir's Cemetery, Chicago, Ill.

Uršulė Lankutis — 160 kuopa — RR Box 426 — Momence, Ill. 60954. Mirė 1984 balandžio 9. Palaidota 1984 balandžio 11 St. Casimir's Cemetery, Chicago, Ill.

Clemence C. Snipas — 17 kuopa — 127 Pine St., Apt. 1-C, Freeport, N.Y. 11520. Mirė 1984 balandžio 20. Palaidotas 1984 balandžio 24 St. Charles Cemetery, Pinelawn, N.Y.

priemonėmis, rašo Reuterio agentūra, sovietai siekia nuslopinti stiprų religinį sąjūdį Lietuvoj. Stebėtojai mano, jog Maskva bijo, kad katalikiškoj Lietuvoj gali kilti panašūs įvykiai, kaip kaimyninėj Lenkijoje.

Sovietų Sąjungos konstitucija, rašo agentūra, formaliai užtikrina visiem savo piliečiam sąžinės laisvę ir teisę išpažinti savo tikėjimą, tačiau gyvenimo tikrovė liudija visai ką kita. Religinės bendruomenės yra slopinamos ir varžomos, tikin-

VOKIEČIŲ SAJŪDIS UŽ VIKTORĄ PETKŲ

Trys tūkstančiai du šimtai vokiečių Federatyvinėje Vokietijoje pasirašė peticiją Sovietų Sąjungos komunistų partijos generaliniam sekretoriui Andropovui dėl lietuvių sąžinės kalinio Viktoro Petkaus išlaisvinimo.

Peticijoje, kurią parengė Vakarų Vokietijoje ir Austrijoje veikiantis Tarptautinis Viktoro Petkaus komitetas, atkreipiamas dėmesys, kad Viktoro Petkaus sveikatos būklė lageryje yra labai pablogėjusi, kad dėl to jam yra reikalinga skubi specialistų gydytojų pagalba, kad Petkaus įkalinimas prieštarauja Helsinkio konferencijos nutarimam,

kuriuos pasirašė ir įsipareigojo vykdyti taip pat ir Sovietų Sąjungos vyriausybė. Dėl to sovietų vyriausybė yra prašoma nedelsiant išlaisvinti nekaltai kalinamą lietuvių kataliką Viktorą Petkų.

Peticijos autoriai siūlo sovietinei valdžiai leisti Petkų išpirkti ir nustatytas išpirkimo sąlygas pranešti Federalinės Vokietijos vyriausybei.

Drauge su peticija sovietų ambasadai Bonnoje buvo įteiktas ir dešimties vokiečių pasižadėjimas dirbti vienerius metus sovietiniame lageryje be atlyginimo tuo atveju, jeigu Viktoras Petkus būtų išlaisvintas.

tieji šalinami iš darbo.

Sovietinei valdžiai, pažymi Reuterio agentūra, didelį rūpestį taip pat kelia jaunimo tarpe augantis religingumas, kuris akivaizdžiai paneigia komunistų pranašavimą, kad socialistinėj valstybėj ir santvarkoj religijai yra lemta žūti.

Peticiją pasirašiusieji taip pat prašo sovietų komunistų partijos generalinį sekretorių tuoj išlaisvinti lietuvius kunigus Alfonsą Svarinską ir Sigitą Tamkevičių, nes ir šie du Lietuvos katalikai nepadarė jokio nusikaltimo, už kurį turėtų būti baudžiami pagal sovietų baudžiamąjį kodeksą.

LB NJ apygardos valdybos sukurtos taut. šokių grupės LIEPSNA dabartinė sudėtis. I-oje eilėje sėdi: Rūta Melinytė, Rasa Eitmanaitė, akordeonistė Rūta Raudytė, Nicole Luecke ir Kathy Klimaitė; II-oje eilėje: Claudia Luecke, Edvardas Rokas, Kim Linkutė, Dennis Meizys, Gina Melinytė, Linas Eitmanas, Tomas Šernas, Vincas Šaulys, Vida Melinytė, Tomas Šaulys, Monika Šernaitė, Robertas Stankaitis, grupės vadovė Birutė Vaičiūnaitė ir jos padėjėjas Algis Brazinskas. Nuotraukoje trūksta: Danutės Audėnaitis, Deborah ir Rūtos Didžbalyčių, Ritos Gražulytės, Darlene Linkutės, Louise Moroses, akordeonistės Emilijos Sodonienės, Arūno Bitėno, Jono Didžbalio ir Antano Kasausko. Nuotr. Arūno Bitėno

**GARSAS • LITHUANIAN CATHOLIC
ALLIANCE**

*English
Section*

**WELCOME TO THE LITHUANIAN CATHOLIC
ALLIANCE 69th CONVENTION!**

We are on the eve of the 69th Convention of the Lithuanian Catholic Alliance, which will be held June 24, 25, 26, at the beautiful Holiday Inn, Pocono Lake Harmony, White Haven, Pa.

The Convention is scheduled to begin with the Sacrifice of Holy Mass on Sunday, June 24th at 4:00 P.M. in Saint Casimir's Lithuanian Catholic Church, Pittston, Pa. where the Rev. Peter Alisauskas is pastor. After the services, all delegates are invited to the church auditorium for a snack and refreshments before going to the Holiday Inn.

There will be plenty of cars for those delegates who will need transportation and we can all go to the Poconos together.

The Executive Committee of the Alliance is planning a program during the Convention.

Once again may I repeat: the delegates who will be coming by plane, go to the Wilkes-Barre-Scranton International Airport in Avoca, Pa. When you arrive at the airport, if you just call the Holiday Inn the telephone number is (717) 443-8471 and tell them that you are attending the Lithuanian Catholic Alliance Convention

and they will send their limousine to pick you up and take you directly to the Holiday Inn. Those of you who will be driving, Holiday Inn is located just off Route 940, half-a-mile east of I-80, Exit 42 and the Penna. Turnpike Exit 35, less than a two hour drive from Philadelphia or New York City.

Just a final reminder to those of you who are writing new

members before the Convention. You still have time to write 5 new members, each for \$1,000.00 or more of insurance, and you will be a guest at the Convention for three days and two nights (double occupancy) and get a free ticket to the banquet to be held during the Convention.

See you at the Convention.

FJK

**A MEMOIR BY NIJOLĖ
SADŪNAITĖ REACHES WEST**

An extensive memoir by Nijolė Sadūnaitė has been recently received in the West. Entitled, "How I Got Under the KGB Lens", it describes her arrest, imprisonment, and the harrowing experiences since her return to Lithuania in 1980.

Sadūnaitė served three years in strict-regime labor camps and three years in internal exile for helping to reproduce and distribute the unofficial periodical, *The Chronicle of the Catholic Church in Lithuania*. She became both a national and international symbol of the

Lithuanian Catholic struggle for their rights. Since November, 1982, Sadūnaitė has been hiding from the KGB, which threatens to arrest her again.

On the Persecution of Her Brother

Writing about the persecution of her brother, Jonas Sadūnas, she says: "The KGB decided to avenge themselves against me by doing away with my brother, as they had promised to do. They fabricated a case against him and then put him into a psychiatric hospital, but seeing how much I am in their way, they decided to isolate me by putting me into prison. My brother was saved by their fear of publicity, of the world protests. The KGB is especially angered when factual reports of their criminal actions are transmitted abroad. Then these 'poor fellows' cry that they are being slandered — and they put innocent people into prisons and psychiatric hospitals".

(Jonas Sadūnas was sentenced on May 24, 1983, to 18 months imprisonment in a general regime camp. Following the trial, Sadūnas was allowed to appeal the verdict and his sentence was

reduced to 18 months labor on a construction site. Reliable sources report that during his trial, Sadūnas stated that his entire "guilt" consisted of his refusal to become a KGB informer. The persecution of Sadūnas was intensified since his sisters' return to Lithuania from her Siberian exile. In November, 1982, Sadūnas was forcibly interned in the Naujoji Vilnia psychiatric hospital for two weeks).

Hunted by the KGB

"The KGB and the militia have been after me many times and for various reasons", Sadūnaitė writes in her memoir. "I am avoiding those 'comrades' only because I want, as long as I have the Lord's blessing, to be of some more service to people who are fighting for truth and for their rights. For that I am always ready and will be glad to go to prison and even to die, if the Lord should grant me that special grace".

Sadūnaitė Sends Protests to Andropov

Sadūnaitė also writes that on June 13, 1983, she sent from the Moscow post office registered letters containing statements addressed to Andropov and to the USSR procurator. The Statements were signed by tens of thousands of Lithuanian Catholics who were protesting the "unjust sentencing" of the Rev. Alfonsas Svarinskas and the "criminal arrest and imprisonment of the Rev. Sigitas Tamkevičius in KGB dungeons, following his slanderous indictment of anti-Soviet activity". Sadūnaitė says that she mailed these statements under her own name and with her return address.

"Unable to take vengeance against me personally, the KGB started terrorizing my brother's wife", Sadūnaitė writes. "May the Lord have pity on us all".

(For a complete English-language version of the memoir, write to: 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207).

SCHOLARSHIPS FOR CAMP AUŠRA

Your Lithuanian Catholic Alliance Foundation is offering scholarships for children planning to attend Camp Aušra at St. Mary's Villa in Elmhurst, PA. The only requirement for the scholarship is that the child or a member of the child's family, i.e., parent, grandparent or sibling, be a member of the Lithuanian Catholic Alliance. The camp will be held from July 8th through the 21st.

Applications for the scholarship should be made as soon as possible through Sister Angela, C.J.C., who is in charge of the camp. At the time of application, simply give the name and Lodge number of the LCA member related to the applicant. Scholarships will be offered on a first-come, first-served basis. For further information and application, contact Sister Angela, C.J.C., 25 South Broad Mountain Avenue, Frackville, Pa 17831, tel. 717 874-0351.

SOVIET AND TSARIST REGIMES — A COMPARISON

"... our own present time is so similar to the tsarist era! Some of the contemporary events are outright copies of that past, only sometimes more terrible and more cruel. The same occupying power, which has merely changed its color. It is also more bestial. The means of oppression are basically the same, but they have been 'modernized' and made more 'perfect'. The enslavement and rightlessness are even more extreme. The occupying power is threatening the same (Lithuanian) values, but with a greater force, on a broader scale, and in a more refined manner... The analogies are terrifying.

"In the past, there was a plan to transform Lithuanians into Russians. Has this plan of Russification been abandoned today? It is being pursued cleverly and in a disguised fashion: the Lithuanian language is being slowly pushed out from many areas of life and is being replaced with the Russian language, from the kindergarten to the university. Already a five-year old child must twist his tongue with foreign words before the habits of his own native tongue have been properly formed. A Lithuanian scholar must even use Russian to write his dissertation on the subject of Lithuanian studies... Many documents and a large part of office correspondence is already written in Russian only. A great

FROM THE REV. S. TAMKEVIČIUS' DEFENSE SPEECH

"... I feel that I am innocent. I did what my priestly duties required from me. The Gospels say that when Christ was on trial, He did not defend himself. I am merely a priest, and I want to follow His example. Today my hands are tied, do with me whatever you desire". (As retold by a witness).

(The Chronicle of the Catholic Church in Lithuania, No. 61, January 6, 1984)

effort is made in schools to inculcate 'love' for the Russian language, while the teaching of the Lithuanian language is in a truly deplorable state.

"And the Lithuanian culture! Is it allowed to develop freely and independently? Not a single cultural association can be formed, or a film produced, or a scholarly book published, or a theater established, or scientific research conducted without the consent of Moscow's rulers or their appointees. The ideology of the occupying power and the rule that everything must be evaluated from the Marxist positions only are sufficient in themselves to shackle any cultural autonomy.

"And the nation's history?! What has it been turned into?! What has become of it? It has been reduced to a mere appendix of Russia's history 'providing' that anything positive in our past was a selfless gift of the Russian nation... How much can a youth find out about his nation's past from textbooks written according to the instructions of the occupying power? It is a loathsome calumny of the Lithuanian nation and its past.

"Religion, the Church, The measures directed against it have been copied directly from the archives of Muravyev the Hangman (a notorious Russian imperial official in the 19th century)...

"A nation without political freedom is always in danger... The danger is particularly grave, when a small nation is occupied by a big and aggressive State... Such a situation existed in those (tsarist) times, and it exists today... The nation is subjected to a physical and spiritual genocide.

"... Nobody will be able to extinguish a nation, if it will resolutely fight for its life, existence and liberty. All we need is to realize the danger and to start waging a concrete struggle..."

(AUSRA, No. 36, April 1983)

Applicants, upon acceptance for life or endowment insurance benefits, are fully insured in the Alliance after delivery of a membership certificate to the member, during his lifetime and good health, and the payment of the first regular dues has been made and accepted at the home office of the Alliance.

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

BOARD OF DIRECTORS

Spiritual Advisor: Rev. Msgr. John Balkūnas, P.A., 555 68th Avenue, St. Petersburg Beach, Fla. 33706. Home — 813: 367-2523.

President: Thomas E. Mack, Esq., 11 West Union Street, Wilkes-Barre, Penna. 18702. Home — 717: 472-3880. Office 717: 823-1131.

Vice-President: Joseph B. Laučka, 9610 Singleton Drive, Bethesda, Md. 20817. Home — 301: 530-5631.

Secretary: Frank J. Katilus, 1059 Blair Avenue, Scranton, Penna. 18508. Home — 717: 342-3619.

Treasurer: Mrs. Leocadia Donarovich, 37 Eldon Avenue, Lansdowne, Penna. 19050. Home — 215: 626-2409. Office 215: 645-4100.

Trustees: George F. Sadauckas, 119 S. Rebecca Avenue, Scranton, Penna. 18504. Home — 717: 344-0429. Office 717: 348-3808.

Mrs. Rosalie Kizis, 134 Church Street, Pittston, Penna. 18640. Home — 717: 654-4271.

Medical Examiner: Joseph A. Stankaitis, M.D., 124 Croydan Road, Rochester, N.Y. 14610. Home — 716: 288-0604. Office 716: 263-6320.

Directors: Mrs. Albina Poska, 6606 S. Washtenaw Avenue, Chicago, Ill. 60629. Home — 312: 434-2374.

Leonard Pallis, 352 West Main Street, Plymouth, Penna. 18651. Home — 717: 779-1977. Office 717: 828-6440.

Leonard Mikelonis, 2934 Grendon Lane, Baltimore, Md. 21234. Home — 301: 665-2218.

Executive Director: Charles A. Liscosky, 137 Charles Street, Wilkes-Barre, Penna. 18702. Home — 717: 822-4855. Office 717: 823-8876; 829-2406.

Garsas Editor: Rev. Cornelius Bučmys, O.F.M., 341 Highland Boulevard, Brooklyn, N.Y. 11207. Office — 212: 827-1352.

CONSTITUTIONAL COMMITTEES

Benevolent Committee: Mrs. Patricia Mack, Heatherhill, Bear Creek, Penna. 18602. Home — 717: 472-3880.

Mrs. Joan Baranosky, 106 W. Brady Street, West Wyoming, Penna. 18644. Home — 717: 693-1795.

Mrs. Gene Kudirka, 341 Highland Boulevard, Brooklyn, N.Y. 11207. Home — 212: 235-0724.

Press & Information: Mrs. Regina Pikunas, 8761 W. Outer Drive, Detroit, Mich. 48219. Home — 313: 532-2109.

Albin A. Apton, 275 Empire Boulevard, Rochester, N.Y. 14609. Home — 716: 482-8571.

Dr. Leonard J. Simutis, 3551 W. 98th Street, Evergreen Park, Ill. 60642. Home — 312: 425-5494.

Constitution & By-Laws: Gerard Pallis, R.D. 3, Tunkhannock, Penna. 18657. Home — 717: 836-1266.

Stasys Lukoševičius, Sr., 1935 W. 7th Street, Brooklyn, N.Y. 11223. Home — 212: 339-0062.

Mrs. Frances Katilus, 1059 Blair Avenue, Scranton, Penna. 18508. Home — 717: 342-3619.

Judicial, Grievances & Appeals: Mrs. Mary Kozerski, 35 Hilldale Avenue, Plains, Penna. 18705. Home — 717: 823-8468.

Sylvester Kossa, 93 Russell Street, Edwardsville, Penna. 18704. Home — 717: 287-8554.

Charles Liscosky, 137 Charles Street, Wilkes-Barre, Penna. 18702. Home — 717: 822-4855. Office 717: 823-8876; 829-2406.

Youth Committee: Jonas R. Kuprys, 1806 S. 49th Court, Cicero, Ill. 60650. Home — 312: 863-0935.

David Donar, 37 Eldon Avenue, Lansdowne, Penna. 19050. Home — 215: 626-2409.

Mrs. Audrone Elvikis, 2951 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. Home — (unpublished number).

A Lithuanian landscape executed by artist Česlovas Janušas. Photo by Liudas Tamošaitis

YOUNG DEFECTOR TELLS OF HIS MOTIVES AND EXPERIENCES

Arifas Petras Žukauskas, a 19-year Lithuanian sailor, jumped a Soviet ship in Spanish waters last August. He recently arrived in the United States, where he was granted political asylum. In his first press conference, given in Chicago, Žukauskas talked about his background and the reasons for his defection. The following account is summarized from the April 6, 1984 issue of the Lithuanian weekly *Darbininkas*.

From Sailor's School to Canary Islands

"After graduating from an eleven-year intermediate school", Žukauskas said, "I entered the Klaipėda technical school, which trains sailors for sea duty. I completed a course for ship mechanics and motorists. The language of instruction was Russian. The students came from various republics. All had to join the Communist Youth Organization. Having graduated from this school, I was flown with eleven other sailors to Spain's Canary Islands, where the Soviet fishing trawler 'Seda' was docked. We had to replace the sailors there. Sailors are usually replaced every six months. I was the senior member of my group of eleven and was responsible for them. The captain of the ship was from a Soviet Asian republic. The crew numbered about sixty, including a few Lithuanians.

"I Felt Oppressed by Russification..."

"I felt oppressed by the Russification and various strictures", Žukauskas continued. "Some four years ago, I started thinking of how I could escape to a free country. My father was a sailor and he knew Simas Kudirka, but never told me about him. (Kudirka is a Lithuanian sailor whose extradition after a successful defection attempt in 1970 triggered a political storm in the U.S., he was sent to a Soviet labor camp and eventually allowed to emigrate. Ed.). I could not mention my plans to defect either to my parents or to my friends. The only exception was a conversation with a single friend. But that was long ago.

How to escape?

"As soon as I arrived on that Spanish island", Žukauskas said, "I started looking how I could escape. But the island was small, and I was afraid that the local police might extradite me. There were no foreign embassies there. When we reached another island, I started looking for the Western German or English embassies. I could not find the first and the other one was closed. We were allowed to leave the ship only in groups with a leader. Each of us was expected to oversee the others, and the leader was responsible for the whole group".

A Dash to a Japanese Ship; Police Protection

"On one occasion", Žukauskas stated, "I remained all alone on board of 'Seda'. I immediately rushed to a Japanese ship that was docked nearby and asked them to give me shelter. The Japanese immediately contacted their embassy in Madrid and then took me to the police. I was able to make myself understood in English, which I had been learning in school and on my own. Shortly afterwards, some members of 'Seda' crew appeared at the police and asked the police for permission to talk to me. When I refused to talk to

them, the police did not extradite me. They guarded me in the hotel, and whenever I would venture into town, there was someone to accompany me. The police also allowed me to keep my foreign passport. Usually, the Soviet sailors are never permitted to hold on to their foreign passports. When a ship docks at some foreign port, all passports are given to the police and are picked up upon leaving. The Soviets asked for my passport, but the police refused to give it to them and said that it belonged to me. The Red Cross took care of me in Madrid, and then the United American Lithuanian Relief Fund took over".

Ignorance and Surprises

In answering the correspondents' questions, Žukauskas re-

Continued on Page 10

ST. CASIMIR'S ANNIVERSARY MARKED AT WESTMINSTER AND NOTRE DAME CATHEDRALS

A special Mass was held in London's Westminster Cathedral on March 4th to celebrate the five-hundredth anniversary of the death of St. Casimir, Patron Saint of Lithuania. In his sermon, the vice-administrator of the Cathedral, the Rev. O'Donogue, described the persecution of Lithuania's Catholics and concluded by asking God's blessing for the "persecuted people of Lithuania".

Cardinal Lustiger, the Archbishop of Paris, officiated at the special Mass in the Notre Dame Cathedral. In his sermon he recalled the long road of suffering of the Lithuanian Catholic Church, the courage of the Lithuanian people, and their profound faith. The Cardinal called on the Lithuanian Catholics to be always aware of Christ's words: "Do not be afraid of him, who can merely kill your body".

LETTERS FROM LITHUANIAN "PRISONERS OF CONSCIENCE"

(Excerpts from letters published in the *Chronicle of the Catholic Church in Lithuania*, No. 60, November 1, 1983)

Antanas Terleckas (sentenced on September 19, 1980, to three years in strict-regime camps and five years of exile):

"... So many thoughts in my mind, so many emotions in my heart. However, I am compelled to censor myself even in exile. After all, nothing has changed, the censorship has remained the same... and I do want you to receive at least this letter. At least a few words, then, about my journey. (A. Terleckas was

transported from the Kučino prison to his exile destination on October 27, 1982). They tortured me, they did it in the true sense of the word! The camp administration did not hand me my warm underwear and did not allow me to purchase food... I didn't think that there could be more horrible prisons than that of Smolensk. It turned out that they do exist. I was kept for 21 days in the Irkutsk prison. You would find it difficult to believe what I saw and heard there...

"Back in 1958, I was transported to the camp all swollen, after a 35-kilometer journey in a *voronok*. I thought that man

could not withstand greater suffering. But he can! One can cover more than 1000 kilometers in the same *voronok* on the roads of Kolyma. On December 23, I was removed from the Magadan prison and I thought that I would celebrate Christmas Eve in Omsukčan. Unfortunately, however, after 500 kilometers we had to make a stopover at the Seinčan prison. It seemed that this Christmas Eve would be the saddest ever. But no! In the evening, my soul was flooded with a wave of boundless joy... I suddenly felt that I was the happiest of all the three million Lithuanians... I thank everybody for their prayers.

"I am very happy that fate has sent me here as an envoy of Lithuania... I don't plan to search for justice. I don't even contemplate complaining to anyone... They can do anything! They are only helpless when they want to transform me into a slave. At worst, they can kill me. Death is not the worst way to end a life...

"When on November 23, 1980, I was brought to one of the camps in the Urals, I found out that a certain Šerkšnys had left here recently; he was active for 15 years as a guerilla and spent the same number of years in the camps. Several years ago, Simas Kudirka, Petras Plumpa and Šarūnas Žukauskas were inmates in this camp. I was very pleased to hear that Lithuanians are men of courage, prisoners of principle, and loyal friends.

"A Ukrainian who came to Kučino somewhat later had good things to say about Pečeliūnas and Iešmantas. In the spring, two Ukrainians were transferred here from a special camp, and a Kalmuck was brought in much later. They openly expressed their pride that they were friends with Henrikas Jaškūnas, a man of great physical strength who was able to fight for his convictions anywhere. They also had much good to say about Balys Gajauskas who spent 30 years in prison, but never broke down.

"One Belorussian remembered Vladas Lapienis frequently. He told about Gajauskas' firm stand — he was twice put in a solitary, but eventually compelled the camp administration to back down.

"In the middle of September, 1981, Mykola Rudenko was

brought here from Mordovia (having sentenced his wife, they decided to move the husband further away). Having found out that I was Lithuanian, Mykola spent a whole evening telling me about the Lithuanians in the Mordovian camp: V. Lapienis, P. Paulaitis, A. Žyprė, V. Skuodis, and A. Janulis. Mykola himself deserves the highest compliments, but he spoke about the Lithuanians without concealing his admiration...

"Mykola told me that already Taras Ševčenko had raised the idea of an alliance between Lithuania and the Ukraine. As we recall that idea, we should better know and understand one another. Mykola concluded our conversation in these words: 'Your nation is a nation of heroes. You have a moral right to be proud of it'. It has been a long time since I had felt so happy... Thank you all for that! I needed your example very much during my journey to Kolyma. It is a source of strength for me to this very day".

The *Chronicle* adds the authorities are trying to "break Terleckas' will and convictions". For a while he was forced to live in the same room with a psychotic individual. When he became ill, he was not allowed to go to a sanatorium for a cure. Senior lieutenant S. M. Fedorčenko told him: "You're hoping for a sanatorium cure? You?! Out of the question". Terleckas' correspondence and meetings with his near ones are being blocked.

(Special ELTA issue on Antanas Terleckas, published in December, 1983, may be obtained from: ELTA Information Service, 1611 Connecticut Ave., N. W. Washington, D.C. 20009)

BRIDGES — a monthly newsletter in the English language, published by the Lithuanian American Community, is geared for those Lithuanians, who do not understand Lithuanian but are interested in Lithuanian culture. The newsletter is published monthly and the subscription rate is 5 dol. per year. The readers of *Garsas* are urged to recommend it to the Lithuanians in their communities to subscribe it for their children, who are interested in their heritage. Write to: **Bridges, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.**

ECUMENICAL BODY ASKS FOR RELEASE OF LITHUANIAN PRISONERS

On the occasion of St. Casimir's anniversary, the **Christian Solidarity International** in Graz sent telegrams to Bishop **Julijonas Steponavičius**, the Apostolic Administrator of the Archdiocese of Vilnius, and to **Petras Anilionis**, the Commissioner of the Council for Religious Affairs in Vilnius. (Bishop Steponavičius has been prevented from exercising his duties and remains in internal exile. Ed.)

In the telegram to Anilionis, the ecumenical organization requests that on the occasion of St. Casimir's anniversary, the Communist official take the necessary steps to free all Lithuanians who have been imprisoned for their religious convictions, including the Revs. **Alfonsas Svarinskas** and **Sigitas Tamkevičius**, as well as laymen **Viktoras Petkus** and **Henrikas Jaškūnas**.

YOUNG DEFECTOR

(Continued From Page 9)

vealed that he had never been baptized and knew nothing about religious life. He was also ignorant about the underground press in Lithuania. The American Lithuanian community, of which he had not been aware, turned out to be a big surprise.

Komsomol Membership Means Travel Opportunities

Žukauskas also explained that as an active member of the Communist Youth Organization, he avoided speaking about pro-Lithuanian activity or about the anti-Soviet attitudes. He tried to attain a leader's rank in the Komsomol, because such individuals have more opportunity to travel to the West.

Militarization of Lithuania continues

The increasing militarization of Lithuanian society was again demonstrated during the so-

called Defense Mass Activity Month, which concluded in March. The CP daily *Tiesa* reports in its March 20, 1984, issue that the focus of attention was on youths of draft age and their juniors. Over 26,000 youths participated in marksmanship competitions, war games, and similar activities. There were also meetings with the Soviet army veterans and showings of special films on civil defense.

According to *Tiesa*, 4,800 primary units of the Soviet Association for Defense Readiness are active in Lithuania now, with a membership of over 1.5 million — almost one half of Lithuania's population. Special efforts are made to propagate the Soviet army officer's profession, which is described as "difficult, but romantic". All this, *Tiesa* explains, is being done for the sake of "peace"...

HEALTH HINTS

QUIZ ABOUT YOUR HEALTH

How much have you learned about health issues this past year? Test your knowledge in the Food and Drug Administration's annual health quiz. The correct answers will be found after the questions.

1. What is the most frequently prescribed drug for treating arthritis?

2. Do most people need to take vitamin supplements?

3. True or false: Some diet aid drugs may cause the blood pressure to rise.

4. What percentage of the body is water? a. 25 percent, b. 60 percent, c. 80 percent.

5. Which contains more sodium? a. 1 cup of tomato juice, b. 1 cup canned sauerkraut, c. 1 cup coffee, d. 1 slice white bread.

6. What percentage of married couples in the United States is unable to have children? a. 5 percent, b. 10 percent, c. 15 percent.

7. True or false: Exercise can increase breast measurements.

8. How many skin cancer cases occur in the United States each year? a. 40,000, b. 400,000, c. 1,400,000.

9. Diuretics cause the body to excrete water. What two other common elements are lost when diuretics are taken? a. magnesium, b. sodium, c. potassium, d. calcium.

10. True or false: Pregnant women need more iron.

11. Americans consume an average of how many pounds of sugar and sweeteners annually. a. 130, b. 25, c. 85.

12. Of the 100 most frequently prescribed drugs, how many of them should not be taken with alcohol? a. 16, b. 25, c. 46.

13. True or false: There are medical remedies available to cure hangovers.

14. Americans over the age of 65 (11 percent of the population) take what percentage of prescription and over-the-counter drugs? a. 15 percent, b. 25 percent, c. 35 percent.

15. Which category of widely used over-the-counter drugs usually contain substantial amounts of sodium?

ANSWERS:

1. Aspirin. For arthritis patients who can move their joints with ease, aspirin is often the only drug therapy needed.

2. Although studies show that

40 to 50 percent of the public takes a vitamin or mineral supplement daily, most nutritionists maintain that anyone who has a well-balanced diet does not need vitamin supplements.

3. True. Phenylpropanolamine or PPA, a common ingredient in non-prescription appetite-suppressant drugs, may cause a dangerous rise in blood pressure in some persons.

4. The body is 60 percent water, for water performs a host of functions in the body ranging from transporting substances to lubricating joints and internal organs.

5. One cup of canned sauerkraut contains 1,554 milligrams (mg) of sodium, compared to 878 mg for tomato juice, 2 mg for coffee and 114 for a slice of white bread. For most people, 1,100 to 3,300 milligrams of sodium a day is considered "safe and adequate." Too much sodium may contribute to high blood pressure in some people.

6. About one out of six, or 15 percent, of all married couples are unable to have children. The reasons are many and may be as simple as the man's pants being too tight.

7. False. Breast size is dependent on many factors, including heredity. Weight gain, pregnancy and lactation may cause the breasts to grow larger. The breast consists mainly of fatty and glandular tissues, which are not affected by exercise.

8. About 400,000 Americans contract skin cancer each year. Many of those are victims of the sun's rays.

9. b and c. Along with water, diuretics cause the body to lose sodium, which may be desirable, and potassium, which may lead to a potassium deficiency, and require the taking of a potassium supplement.

10. True. Pregnant women need more iron, both for themselves and for the growing fetus.

11. a. The average American consumes 130 pounds of sugar and sweeteners such as corn syrup each year.

12. c. Forty-six of the most 100 widely prescribed drugs may interact unfavorably with alcohol.

13. False. A panel of experts who studied hangover cure drugs for the FDA found no ingredients that might prevent

Knights of Lithuania Council 110 of Maspeth, N.Y. on April 29th of this year visited Toronto, Ont., Canada. Three busloads of Knights attended Mass at the Lithuanian parish of the Resurrection. Here they are seen bringing gifts to the altar during the Offertory.

or lessen the agony of a hangover.

14. b. Americans over the age of 65 take 25 percent of Rx and OTC drugs.

15. Antacids such as Alka-Seltzer, Bisodol, Bromo-Seltzer, Gaviscon, Brioschi, Soda Mints and Roloids contain sodium compounds. If you must restrict your sodium intake, check with

your doctor before taking these drugs.

Score: Less than 5 correct — Can you still get life insurance? Six to 10 correct — Well, you're still breathing. More than 10 correct — If you've also got good genes, you may live forever.

FDA

POPE SENDS MESSAGE OF "SOLIDARITY" TO LITHUANIAN CATHOLICS

On March 2, Pope John Paul II sent a Latin-language telegram to the Lithuanian Archbishop Liudas Povilonis, expressing "spiritual communion and solidarity" of the Church of Rome with the Lithuanian Catholics. The text of the telegram follows:

"Learning with joy that the Lithuanian Episcopate will begin tomorrow, Saturday (March 3), the commemorative celebrations of the 500th anniversary of the death of St. Casimir with a solemn concelebration of the Holy Mass at Vilnius next to the remains of the Glorious Patron of Lithuania, I cordially renew the expression of spiritual communion and of solidarity of the Church of Rome and of the entire Church with your Catholic community.

"The same profound feelings will be expressed Sunday, March 4 in the Holy Mass which I will concelebrate in the Vatican Basilica with representatives of the Episcopate of Europe, and with whom all those present will feel united in a particular way with the Lithuanian faithful, to whom will go my thoughts and my words.

"As a token of abundant heavenly grace to those who will take part tomorrow in the expected ceremony in Vilnius and to those in Lithuania who will want to associate themselves with it spiritually, I send from the heart via the office of the venerated brothers in the Episcopate who are concelebrating there, a special apostolic benediction".

POLAND — LITHUANIA: July 28 - Aug. 12 (16 days).
Warsaw, Krakow, Zakopane, Leningrad, Vilnius, Druski-
ninkai, Kaunas, Vilnius, Warsaw. Contact: (717) 823-7000
or (717) 287-5473.

WYOMING KLONIO ŽINIOS

Easter blessings. Following a time-honored tradition brought to this country from Eastern Europe, the Rev. Joseph J. Laskey, Pastor of St. Mary's the Annunciation Church, Kingston, blessed Easter food baskets of his parishioners. The baskets contain bread, butter, eggs, kielbasa and horseradish that were served on Easter Sunday. Also according to tradition no particle of food will be discarded. Bearers of the baskets are (first row, from left) Michelle Howell, Keith Roberts, Mike Lombardo, Thomas Howell. Second row: Marie Smith, Julie Napierkowski, Barbara Howell, Leona Verbyla, Mary Marčinko, and Rose Schuldaski. Kevin Lehman Photo

LITHUANIAN CLUB TO HOLD DINNER

Plans for an anniversary dinner were made at a meeting of the Lithuanian Women's Club held at the Grogg Shoppe, Mil-da Casper, a past president, presided. The dinner is scheduled for Sept. 25 at the Grogg Shoppe. Chairman is Della Cheponis and cochairman, Helen Gates.

Meeting opened with the pledge to the flag and prayer. Minutes were given by Frances Barnes, the financial report by Ann Grimalia and the treasurer's report by Rae Zelinsky.

CHURCH WILL HOLD PICNIC IN SUMMER

St. Joseph's Lithuanian Church, Duryea, will hold its annual picnic on Friday, June 29, and Saturday June 30, at the grounds at 117 Lackawanna Ave.

Honorary chairperson is Rev. George Truskauskas and general chairperson Walter Resavy. Co-chairpersons are Al Getson and Ceil Krzynowek. Kitchen chairperson, Beatrice Yucas, co-chairperson Helen Rincavage.

"Garse" galima įsigyti šias knygas (Lietuvių ir anglų kalbomis)

- Lithuanian Cookery, paruošė Izabelė Sinkevičiūtė. 316 puslapių, didelio formato. Kaina \$8.00
- Amerikos Lietuvių Taryba, parašė Leonardas Šimutis. Kaina 3.00
- Lietuvių — Anglų Kalbų Žodynas, paruošė B. Piesarskis ir B. Svecevičius. 512 psl., apie 27,000 žodžių. Kaina \$8.00
- Anglų — Lietuvių Kalbų Žodynas, paruošė V. Baravykas. Apie 30,000 žodžių ir posakių
Kaina \$8.00
- Lietuvių kalbos vadovas (Introduction to Modern Lithuanian) Paruošė kalbininkai Leonardas Dambriūnas, Antanas Klimas ir William R. Schmalsteig.
Kaina \$10.00
- Popular Lithuanian Recipes, lietuviškų valgių mėgėjams Juzės Daužvardienės anglų kalba paruošta knyga. Kaina \$4.00
- Vytautas The Great, kan J.B. Končiaus angliškai parašyta istorinė knyga. Kaina \$2.00
- Lithuanian Self-Taught, M. Variakojytės - Inkenienės paruoštas rankvedis, prisilaikant Marlborough's sistemos. Kaina \$3.50
- Vidudienio Sodai, Bernardo Brazdžionio eilėraščiai. Už šį poezijos rinkinį autorius laimėjo 1958-59

metų kultūros žurnalo "Aidų" literatūros premiją. Viršelio aplanką piešė dail. Telesforas Valius.

Kaina \$4.00

Amerikos Lietuvių Vardynas, Jungtinių Amerikos Valstybių žinomesnių lietuvių biografinės žinios, su prof. Kazio Pakšto įvadu. 240 psl., kietais viršeliais. Kaina \$4.00

The Forty Years of Darkness, by Juozas Vaišnora, translated by Joseph Boley. Suppression of the Lithuanian Press and how it was regained. Price ... \$2.00

Lithuanians in America, Dr. Antanas Kučas; translated by Joseph Boley \$6.00

The Brothers Domeika, a novel, Liudas Dovyde-nas; translated by Milton Stark \$6.00

Day of Shame, the truth about the murderous happenings aboard the Cutter Vigilant, during the Russian-American confrontation at Martha's Vineyard. The tragedy of Simas Kudirka, by Algis Rukšėnas \$9.00

Teismas Biržely, dokumentuotai aprašoma Nijolės Sadūnaitės teismas ir kaltinimas. Parašė Jurgis Gliauda. Kaina \$2.00

Simas (The story of Seaman Simas Kudirka), by Jurgis Gliauda. Translated from Lithuanian by Kęstutis Čižiūnas and J. Žemkalnis \$5.00

"Garso" Administracija

P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.) Wilkes-Barre, Pa. 18703